

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

"АЙЫЛЛААНГА" САҢА ДЬЫЛ КИЗЭЭЛЭРЭ

Чурапчы нэһилиэтин олохтоохторун кэлэн иһэр Саҥа дьыл бырааһынньыгынан эгэрдэлинибит! 2009 сылы умнуллубаттык, бары биһиргэ көрсөргө ыгырабыт. Кэлэр сылга баҕарбыт баҕа санаабыт барыта туолуохтун, үөрүү-көтүү, дьол-саргы эрэ аргыстаһыт!

Быйылгы бырааһынньыктаагы дыһалларбыт уруксу сыллардааҕар уратылаах буолуохтара. Ол курдук, дьоро кизэһэлэр барыта "Айыллаан" Сынныалан кэнигэр ытыгылыахтара. Саҥа дьылы көрсө ахсынны 31 күнүгэр иһэр Оҕус сылыгар аналлаах хорсөр муостаахтар хампааньаларын туһунан остуоруйаны Чурапчы нэһилиэтин талааннаах эдэр ыччата көрдөрүүдэ. Оттон тохсунньу 1 күнүгэр Чурапчы нэһилиэтин олохтоохторутар, ыалдьыттарыгар киирэн билэтигинэ ноутбук оонньонуоҕа.

Тохсунньу 2 күнүгэр П.М.Решетников аатынан Чурапчытаагы народный театр 40-тан уоһа саастаахтары "Саҥа дьыл бэтиэхэлэрэ" диэн дьоро кизэһэ ыгыраар. Тохсунньу 3 күнүгэр билигин Дьоксуускайга А.Е.Кулаковскай аатынан Культура дьэтигэр звукорежиссерунан үлэлиин сылдьар, бэйэтин кэмигэр Чурапчы орто саастаах кэлүөнүгүн уоттаах-күөстөх дискотекаларынан абылаабыт ди-джей Вальтер – Валерий Федоров "Ааспыт кэм ахтылҕана" диэн анал программалаах кэлэрэ күүтүлэр. Тохсунньу 4 күнүгэр саха эстрадатын сулустара суһумууохтара, тохсунньу 5 күнүгэр Чурапчы нэһилиэтин баһылыгын баала буолуоҕа. Оттон Ороһуоспаа "Бастын үгүсүтүт паара" диэн конкурс ытыгыллара былааннаар.

Бука барыгытын Саҥа дьылылаагы дьоро кизэһэлэргэ күүтэбит!

Иван БУШКОВ,
"Айыллаан" СК директора

Вновь на пороге Новый год,
Он молодой звездой взойдет!
Пусть дарит счастье и успех,
Улыбки, юмор, добрый смех!
Пусть каждый день твой будет светлым,
Приятным, радостным и щедрым!
Пусть будет ярким, динамичным,
Во всем удачным и отличным!

Уважаемые гости и жители Чурапчинского улуса! Культурный центр «Айыллаан» МО «Чурапчинский наслег» приглашает Вас на праздничные мероприятия:

31 декабря 2008 г. Начало: 20 ч. 00 м.

Хотим поздравить вас сегодня,
В прекрасный день под Новый год,
Чтоб весел был ваш праздник: новогодний,
Поздравить Вас придут: Снегурочка и Дед Мороз.

И обязательный Сюрприз от «Айыллаана» готовим вам друзья!
В этот предновогодний день приглашаем на супер-снегошубательное представление «ОПЕРАЦИЯ КРС»!
Цена билета: 150 руб.

1 января 2009 г. Начало: 20 ч. 00 м.

Пусть радость и удача
Стучатся в каждый дом!
Быть не должно иначе
В году, который ждем.
На традиционный Хит-парад
Ждем Вас друзья сегодня!
Вас ждут певцы и дискотека,
Сюрприз от спонсоров, а также
Хорошее настроение!
Цена билета: 200 руб.

1 января 2009 г. Начало: 01 ч. 00 м.

Бегут часы, проходит день –
Таков закон природы
И мы поздравить вас хотим
Сегодня с Новым годом!
Под звуки ритмов разных лет,
На танцы приглашаем!
Пусть поздравления
в Новый год звучат
В Ваш адрес звонко!
А если круто поведет
ТЫ СТАНЕШЬ ХОЗЯИНОМ
НОУТБУКА!
Цена билета: 200 руб.

2 января 2009 г. Начало: 20 ч. 00 м.

«НОВОГОДНИЕ ПОТЕХИ»
Шутки, танцы, песни, пляски,
Улыбки, юмор, добрый смех
Ожидают в этот вечер
Наше старшее поколение!
Вместе встретим Новый Год!

3 января 2009 г. Начало: 20 ч. 00 м.

Пусть романтическое встречит
Предвосхищает волшебство!
Сияет ель, сверкает свеча,
Так украшая торжество!
Пусть праздник нестелется
Вам подарит DJ Valtor в Новый год!
Пусть «Новогодний ВООМ»
Как серпантин будет ярким, динамичным.
Цена: 200 руб.

4 января 2009 г. Начало: 20 ч. 00 м.

Шоу-концерт
«Саҥа дьылга – Саҥа дьолу»
Саха эстрадатын эдэр сулустара:
Радивер, Сайсары Куо,
Алекс Григорьев
«Твинс» – иһэрэ кыргыттар.
Шоу кэнигэтин Алекс Григорьев
80-90 сыллар билибит хиттара
дискотекаҕа ыгыраллар.
Цена: шоу-концерт – 150 руб.
дискотека – 150 руб.

5 января 2009 г. Начало: 19 ч. 00 м.

И вновь друзья Вас приглашаем
На традиционный «Бал Главы» села!
Чтоб весел был ваш
праздник новогодний,
Сюрприз полон будет вечер наш,
И песни из уст звезд эстрады
Далааны, Ый Кыыла
Звучат сегодня лишь для Вас!
Желаем мы вам крутой год
Жить без забот и без хлопот!
Желаем с крутиною не знаясь,
С весельем почаще вам встречаться!
Вход бесплатный.

7 января 2009 г. Начало: 20 ч. 00 м.

Пусть дарит праздник и румянец
Снежинки нежных легкой танец!
Пусть добрым будет Рождество,
Пусть сказкой в жизнь твою войдет!
Приглашаем на супер-проект 2009 года!
Вас ждут невероятные танцевальные
пары и море хорошего настроения.
Лучшие из лучших будут бороться
за звание «Лучшая танцевальная
пара» и конечно же Вас будет ждать
большой сюрприз от спонсоров
проекта! Ждем Вас!
Цена билета: 150 руб.

Бийигийн кытта тэнгэ хардыллаа!

Умнуллубат түгэн

Умнуллубат түгэн

РЕСПУБЛИКАТААБЫ ҮЧЧАТ БААЛА

Сага дьылбыт тигинээн тиийэн кэлэрэ олох абыйах хонук хаалла. Тэрилтэ-
лэргэ, оскуолаларга, уһууааннарга номнуо Тымныы оҕонньор Хаарчааналыын
ыалдьыттаан аастылар, дьиз, уулусса барыта киэргэннэ.

Ахсывны 24 күнүгэр долгуйар дьоллоох Дьокуускай куорат биһигини араас өнүгөн күлүмнүү-сыйдааһа көрүстэ. Өссө сырдаабыт, кизэркэйбит уулуссалар устун дьон бары тиэтэйэ-саарайа хаамар, сага дьыллаабы бэлэх көрдөөн эритэк-кэс сиздэрэй маһаһыыннары биһир-биһир кэрийэр кэмэ үүмүт. Бу күн Суорун Омоллоон аатынан Государственной Опера уонна балет театрыгар республика-быт чулуу эдэр ыччата муһунна.

Чувствительность — баала

Сыт ахсын буларын курдук
быйыл дарыны республикабыт
араас муунуктарыттан-улуустарыттан
утус ыччат тогуоруста

Адыр басып, ашкан А.В. Цесел-
гельскийтын уонна Президентин
аатыттан тыты А.В.Васов этте
Майна кэлбит бары эдэр ычыаты
салалтан эрэр саргылаах Саха
дьылынан эрдэригэ. Кини ыч-
каты патриотическай испиэс, ре-
спублика ологу социальнай ыгы-
рыс, талааниах эдэр ычыаты
өбөөдүүнэ аккыланып үлэ иһин
гражданаары, наһарадалары тут-
таргыаары.

Салтанат ышталачылар айналар аркылуу чулгуларын бастырып арасы айталарга ышталып келүүгө түзүлгөн билдирмелерди. Хас номинатив байы устуу прототиптерди түзүп элест. Вастаынан "Сыл бастык журналына" н

мөһөнүн хаһаастыктын Нарыйанна Сергеевны ("Саха" НКЖР радиотын журналиһа) СР Ычкат дыһаларыгар уонна телевидениеҕэ үлэлээбитин биллэрди-
тамынньи началяпта ФШЕстрлюков ааттаата "Сыл бастыг мекената" номинацияты "Центральный кино театр" ААО тыкта Кыайылаахха балэри СР көгүл профсоюзтарын Федерациятын председатели, Ил Түмэн государственнай муунуадын депутаты Александр Кюм-Кимин тутарда "Республика муундальнай төрүтүсүртүттэн Ычкат политикатыгар бастыг структура" номинацияга хабайдылын Ил Түмэн депутаты А.Г.Подголов ааттаата Манна Хагалас улуунун дыһалатын Ычкат политикатыгар отдела кыайда. "Ычкат бастыг общественной түмсүүт" номина-

яны Доскуускайлаагы "Подросток" ысчат түмкүүстө ыла (директор Т.В.Глушкова). "Сыл бастын лидеринан" Сунтаар улууһуа Элэтин нэһиликтин ысчат палаттаскытар спелеалиһа Мария Кобелькина аттанна. Номинация кыһылыаххаста бука бары мана мустубут эдэр ысчаты Сага дьылланын тэтиһиэи ээрдиэктөлөр, алгыс тыһыларын аныахытар.

СР Бичат политикагыр Министро А.И.Еремеев сценар тахсыттын бары дохсон ытты тыаһыан көрдүтүтү. Кини республикабыт чулуу ыгыттын сана дыл үүнүн эрэринэн эрдэлээн 1996 сыллаахха республикабыт бастакы Президентэ МЕН.Николаев бастакынан Бичат сылын биллэригин арына. Мантан салты улуустарынан эмиз утуу-субуу ыччат сылын биллэригиттэ. Холбоор, 2006 сыллаахха билигин улууспутутар Чурчигал Бичат сылы биллэригитин үүс төрөһүн, үлэ ыгыттылыгытын бары ыйдүргүтү булулу. Онтон 2007 с. Уус-Алдан улуунутар, быйыл 2008 с. Ханталы уусун Сунтаар улуустарыгар Бичат сылы ааһан эрэр Бичат политикатын Министрствота улуус ыгыттарынан доһун үтүһүн ойсон билин Сунтаар уонна Ханталы ээс ардыгар ыччат политикатын үрдүк таһымнаахтык ыгытыла конкур биллэригит. Нырпирдэх ыгытылахаһы, ыгыт тыаһа доһууллаах кыһылылаарынан Ханталы улууһа ааттанан УАЗ массына күлүүһүн тутта Сунтаар да улууһа хаалсыта, апыратура ыдыра сертификаттынан нирдэһа

Представление туземитов

даланна. Онон дьоро кизгиз үрдүк
 үөрүү кыкыттанна.

Бу кинигатан олус эгзотрикийи представленийе тордучу. Тымалы орендор Харчианашин, бу сый бөлөгө кысы, калар сый хагаайына олус уюна үгү үтүгүтүрөшын кытгылыны ылылар. Бешер үгүс чааһын кытгырдок музасыга үтүгү-биги буула. Мана саа эстрададан чагылай сулустара, сана калар Дала, Норд Саун, Игорь Елор.

Максим Маар, Сергей Шергин, Александра Старостина ода изрүүлэстэринин ылыатыллар-туойдулар. Бичиги Саха театрына бичир артыыстар кэр-күүлү артыстаах Шандор (Дмитрий Шадрин) уонга Өркөн (Алексей Егоров) илээтисир-саҕалаатылар.

Ыйынат республикадагы баала Сига дыйл индивиди биср умнулубат тутушкон буолла, албих кичинек урдук уоруну болашкыга

Сотору Сана дьыл!

ТАБЬИЛЫБАТАХ СИБИИННЪЭ

(Кэлсээн)

Сана дэмжлэлийн сүүрүү-нотүү. Үлэв-огчуут, үерхэх-эхааман, чутас-дөөлгөр-болх, тэрий-тээр-корпоративтай бичиргэлээр бэлэм-нэгнэл, арга-мэсгэрэд. Мөлтөх сүрүс киби сымлааби-даан сымлах курдук. Ол эрэн Сана дымт-туох эрэ алгаах бэрвэйннэлэм буудалыар тог эрэ дьон бэрв-этгээр. Таhe да сымлаларын үерхүүн-котгучи.

Ахсынны ий бүтэлик хүнээрэ үгэннэн турар кэлээрэ. Уулуссар, маданынга дон бары байз-бай-элэрин үнгү көтүөх айылаах ты-лаа байаралынан салдыаллар. Уочарат эайы айдыан.

Лиды кредитын төлөөр баанга турар. Ивэнгэр баар дыкхтар уочараттын библаар-сан барышарын кыста этини да этини. Ааранан киллал хаарайын мала, олорун бары-тын кыста, кыстаттын ураты дын бары кыста байышар кы-на жаллаанга дээр үрдэби-тин арван. Хата дыкхтар баар буолан абыраат. Лиды уочараттын куута таврыа олордо. Кэлин кэ-нэрс харчытын төлөм, бибалы дыкхлаах кыстаттын барыштар тавруйбут сай сананын, "буу" дин баран, бородуукатын ыта баран. Ха-та кэргэн Баанна улуус бөр сө тэ-рилтэлгэр сушвардыр буолан барааһынныска дыйыр астарын сүрүн эттин барытын бастык олоһойда-рыттан хастыг тардан арылты. Лиды бүтүн кыста тавры-тын барыштар барыахтаах. Бибал кыстаттын

Маскарад бөгө, нислэлзгичи нислэ болжигчид бөг.

Идгалаах Баашаа түрүдүтүр барыт Танаша деген кыыс орлохтор. Оңтукалара дөтсүл күйүтө, чокуста шыбын деген, эшпизет барыгыгар болон Баарһаа күйүт үргенисгар баран үөрөн-көтөн калыптатара. Идха кылыһын санаан иһитэр күлүн кыла. Көр, Тымныы оршинюр болууан бизэрэри чу-таһаабыгыгар быгытын туура тардан кыла. Ордууу, иптэччи-лээн бары "бара суух" барды-лар. Аны Тымныы оршинюр орулдулар чутас кылыгы Сил-дэр буулан бизэрдэ. Танаша оңу билээн төрүт да санаата түстө, ытамыһытан кыла.

Хата бүгүн Танишамын
эбэтэһин көрүүк буолда. Ба-
анһаа тэрилтэтин бэйраһһын-
һыга эмиз бүгүн. Киппипи бүтэ-
һын мүнүүтэ да тохтоһоһо
сүүргүлэр. Калон мһаны
таһаһын таһаһын бардаһына
бһһһһа дһһһһ күүдүк. Лһһһ
аһһһһ, баһһһһ эһһһһ, таһһһ
өһһһһһһ, сһһһһһһһһһһһ
дһһһһһһһһһһһһһһһһһһһһһ
һһһһһһһһһһһһһһһһһһһһһһ

Бәйрәт үләннәр кыңна Настя эбит. Ыскаабыла, ынчакы-
багыт, сүзгөндөм.

– Тийм, бу тух буудлун? – Лида ыйштар.

та кыялырыстым. Кипи Санта дьыла эмиз эрдэттэн сарыламыт. Оңи барбат буолтук. Бука баһаальста мин оңгубар сибидиһа буоларын дуо?—дипр киһи буолан бы-эрдэ. Уонна Лида сөбүлүтүн кыбыт курдук туттан түргөү үлүтэрдик тахсан баҕа.

Түпнұсбасын дуо. Настя куду аныан бизэбэт манган лия-
ско суруллубут сибияныа отызтох тылан ор багайы
жорен турда. Хыга былларылгыты көргөшүн мааската баар
эте ("сил аайы атастаһа сылын сибияныа-букаллар."
дизн санаа күүрөтүн эһөн уостан жалла). Лида хаһан
даһаны көндөргө да, преставлениеҥа да кытыбыт аныа-
лыга суох. Бу торолтор сийлэн санаа кэлбитэ. Оһон долгуу-
ра да сүрдүө. Байэтин да оруудун кыһылыа үөһөтө сырыт-
тардыа.

Сүдэнэй тэжээлээр сүлдэн дунгуулан кэлнэх-барнах сүрлэг булбата. Бигр кэм тугтүр-түарь хаама сүрлэгтэ. Дунгэр, наһаа уһуна сүх хоһоон аархастаах уонна аныг-тырхалнаах муһааһа үлгүүлүмхтөөх.

Алхсун саяатийн барьтын түмэн сцена дэвн дэулу-
руулан тахсан хоёосун дорзучу аахта. Мэктэгийгэр
"ымр" да пьесат, бигр да бэлгынэ хамсаабат гына
күүтэн хаалла. Ол сородоо турдана дэон бары күлэн
тэр барда, илнэ туух буулбуутун саараама өйдөөбөтө, ол
бизмэсэ шыртырдых мууааа тыйлаата. Лидэ хайнаш,
хамсаанарьт тийдэ. Үнүүлээбэстигэр дэон булгатын
олорор остууларьт аналарьт түнэ сыйтшар. Оншук туу
да өйдөөбөтө тахсан барда. Хамсаанарьт дэон булгатын

— Үлс, нэгэр! Көстүүмгүн зэвсэг нинэ гынаа нэлэ-
нэзэзэз дэд — дэбэттэргээр кыас ойдоош көрбүтү, кырдэ-
нэ, бөлө "маа байлалас" эришсэбэт кутурута нингээр айа,
эбэттэ кэвчтээр албох да албох эвчэт тэрэйз сүлдэр
эбэт. Балдырылы Бааньаны үлэтээр сибейинэ өгөрлө-
лөрүтү күлүмтөх бусулун дэн тыйынэ дэбэттэ дэбэттэ
Ону Дига дэбэттэ.

Дээ, кырышмак. Санта дыйл сайна, эрөөд бэе, кырышмак.

...уудых дааны, эмсэлзэх дааны.

Балаһанлы балэмнәстә Нәхкәл ГАРОИЛЬЕВА.

Тыгныгы кыһыны уруйдугу
Кулунмээтэ Сана Дьыл,
Ого аймак чөрүмтэ
Үксүр бу кэрэ киэнэбэ.

Алина НОВГОРОВОА.
Диринг агрооскулатын
үөрэнээччигэ

Ытчет политикатыгар отдел начальнига Николай Дьяконов:

– Туралчы улдузун бичматин огдөлгө аатыптан кэтен ийэр Санга 2009 сылынан уонна Ороһуспаанан ис сүрөхпиттин эйрэдэпсийин!

Россия – социальный государство буолар. Бу хайысхара улахан болгоомто уурар. Эдэр ыччат да умнуута хаалбат. Ол туһунан дойдубут Президентна Дмитрий Медведев баларан ыйын 18 күнүккө Ийиэһинан үүтэр 2009 сыл эдэр ыччат сыйынан биллэриллэбит. Быһахха ити улахан үөрүү уюша дойду сайдарыгар көхтөөх кытыллыы ыччыбыгыгар ырахтатар. Чурагчы улууһун ыччата олох араас хайысхатыгар республикага куруутун илгэни күөктэ сыйдыар, ол тэтимнэ ыйыктыыбыска көлөр 2009 сылла, ыччаттар бэйэбэит сыйыбыгыгар, өссө күүсэ улууспут, республикабыт, дойдубут туһугар бары биэр сомоҕо буолан ытытыллар дьаһаларга көхтөөхтүк кытан үлэлиэххэ-хамсыахха дьэл ыгырабын. Сана сыл эһиэхэ эдэр саас умкуллубат көрө кэмнэ бөлөхтэстэтин, туох баар бэрэ санаарыт, сардаанаһанаргыт туоллуугар, табылтан истэнэр!

Сана дүүл самота сандварар –
Сыйыгилар сыйбырар сандыгасты,
Аар халмаан урсун аанаарар –
Архыдай алмаас цот таасты.

Айастан Айаарыскай

Н.К.Иванова, М.И.Федорова, Л.И.Лукина,
Е.И.Попова Чуралчы орто оскулатын эдэр үлэинтгэрэ:
- Сага дьылы курмуунаа талыа.

– Санга дыялы куруутун дыз көргөзүн көрсөбү.
Санга дыял – дыз көргөн бырааһына дыз саныбыт.
Сыл аайы ханык кыыл сыла кэлэринэн гороскобу көрөн
астыбын астыбыт. “Санга дыялы көрсө биһиги дыз көр-
гөнгө бастаан оробут күн сири көрбүт, онон биһиэхэ
иски бук бырааһынык буолар” – диир Л.И.Лукина
эбэр. Оттон оскуолабытыгар эдэр учууталларбыт
Н.К.Иванова, А.П.Лукин грант ыттылар, В.В.Степанов
республикабытыгар “Физкультура” үлэсэ.

аа-аа уууу учууталаа аа-аа сүтэр чизээс тигиштэ Кэлэн иһэр саргылаа Сага дьылыннан чугас дьоммутун, кылгеталарбытын, үөрэнээччилэрибитин ээрдэллэбит. Эннэһи сыһа адэр ыһат кэхтөөх-күөнэхтээх, ыгчыатыс буур политка эссэ кадь уустээх буоллун.

"Харьехал" улуустаары балыһа эдэр ычча-
тын түөсүүтэ:

Улахан кыйылыбытынан улуустаагы КВН-га бастаа-
былыгы буолар, Болтоно уичатын кытта көрсүһэ сыды-
ыбылыгы, былырын сана дылыбын Талей эдэр дьон-
нун кытта ылыбыгыт. Баллына коллективтар Сана
дылы тарийн ытыбыт. Сана дылынан барыгытын
эврдэлэбит. Саха алмааныны кытаанах доруобу-
таны, үлэ ситиһиһи баарыбыт. Бу сыла билиэхэ
көмөлөспүт дьөгтө бары махталытын тирдэбит.

С.С.Осипов, А.В.Николаева, улууска экономика
отдела:

– Финансовой кризис бийигини таарьлбатын улууспут дьонутар-сэргэтигэр бары үчүтэйи-кэрэни баһарабыт. 2009 сыл ситиһини, үөрүүнү-көтүүнү, дьолу-саргыны аһаллын.

САНА

ДЫЛЫНАН

САНА СЫЛЫНАН,

А.П.Илларионова, Хайх-
сүт нэһилиэг, кылаабынай
бухгалтер;

— Торговай-экономической колледжи бүтэрбитим Билигин СГУ Финансовай-экономической институтулар кэтэхтэн үөрөнэбин. Сыл түмүтэр билиги үлэбит дээ киирэр. Отчуот үөһэ отчуот. Ол түбүгүр сылдан сана дьүүл кэлбитин да билбэккэ хаалабыт.

Түгэнийн туһанан, чутас дэсэмүүн, бары аймахтарбын, довтолгорбуй-атастарбын, бийр дойдулаахтарбын сана дбылынан истинник эгэрдэлибин. Сана сыл үчүгэйи, изэрэи эрэ араллын, куруутун үөрө-көтө сырыгтышнар, бага санаарыт барыга туолгун, ситигийи эрэ эгэрдэстий!

М.С.Игнатъев, спорт отдела:

- Үнүн өрөбүллэргэ доммутулар сылдыабыт, бары түмсөбүт. Саңа дыллаабы огуолбутулар хайаан да булт аһа баар буолар. Чурагчы улууһун

спорка от-
делын аатыгтан
Одус сыла кэ-
лэн иһэринэн
эвэрдэшибин.
Калэр сыла
эдэр ыччат
б э й э т и н
көрлөрүөхтэ-
эх, спортс-
меннарга өссө
үрдүк сэт-
т и н и н и
бағарабыт.

САХА ЭДЭР БҮЧАТА!

**Үчтат социальнай-психологическай
өйбүдүү киинэ:**

– Соторутааҕыла "Ыччат баалыктар" баран кэл-
либит. Уруккутааҕар тулсубут, кэрэксэйдит. Ору-
сыйдыан Сана дьылтан тугу эрэ диктини, кэрэни
күүтэр этибит.
Билигин да
үчүгэи эрэ
кэтэһэбит.
Эдэр ыччат
кэлэр сылта
овуе курдук
есөһөн туох-
тан да инни-
бөккө иннин
хоту хорутан
истин.

УсТудьУоН кѠрДѣѠх КэПсѢэНэ:

"Күн күөрэйиэн ийиһиң" "Марбалар", "Аңгисалар" айаһыга туруммуттара. Устудьуон аатын аңардара сүһүгүтэ. Ол кэмгэ дылы "Күн да уһун" ээ "Соһуччу үөрүүлэр" да бааллара, "Көөгүз ырыата" да ыһааһыта, "Тугу тыйыахха" да ыйыттыл турбута. "Куоратчыт" "Хараҥага тыкпыт сырдык" кэллэринэ саамай күндү киһи буолара. Уопсайдыыр "Киһи билбэд олорорутар тэҥнээр". Оттон дьа устудьуон аймакха "Муһутуу" тосхойбута. "Алдьархайы" кытта "Ситим быстыгыга", "Көөчөөн көрө", "Адаҥа" соһуллубуттара. Сорохтор Кыһык Ньургун" буолбуттара, сорох "Өрүөл кэриэһин" тиһтэ.

В.Б.Ожорокова тәлифхиттаман.

"Кун күвэрэйиш кииниз" – үөрэххэ туттарсыы; "Мар-
ба" – тыва кылаһа; "Анфиса" – куорат кылаһа; "Кун да
уһун" – лекция; "Соху-чу үөрүү" – "олимпиада"; "Көҕү-
дьыта" – сыһыаны; "Туту тыһаахха" – сессия; "Ку-
оратчыт" – группа старостата; "Хараҥада тыһаах сыр-
дык" – стипендия; "Киһи бивэрдэ олорор" – бырааныһы-
ык; "Уһуктуу" – сессия сабаланыыта; "Адьархай" – эк-
замен; "Ситим быстыыта" – "провал"; "Көөчөөн көрө" –
"пересдачалар"; "Адыа" – туттарылыбатах иэс; "Кыыс
Ньургун" – отлугиши; "Өрүөл көрүһэ" – уһуллубут ус-
туйуон.

Бары устудуоннары
САРТЫЛААХ САҢА ДЫЛЫНАН,
"Киһи билрде олорорунан" уонна
"Алдьархайы" этэннэ ааспыккыты-
нан итиирик-истинник эбүрдэлиибит!
"Ситим" хаһан да быстыбатын,
"Көөчөөн" көрүлээбэтин,
"Өрүөл кэриэһэ" ыһламматын!

Кратчайшее расстояние между двумя точками — это отрезок прямой. Если же мы хотим добраться из одной точки в другую, но не по прямой, а по дороге, то нам нужно найти кратчайший путь по этой дороге. Это можно сделать, если мы знаем, какие дороги существуют, и какие расстояния между ними. В этом случае мы можем использовать алгоритм поиска кратчайшего пути, который будет искать путь от начальной точки до конечной, проходя по дорогам, и выбирая тот, который имеет минимальную длину.

